

برداشت بی رویه و خطر انقراض گیاهان دارویی

هر سال فصل بهار بازار برداشت، خرید و فروش گیاهان دارویی خردور در کشور داغ می‌شود. در گوشه و کنار بازارهای محلی می‌توان افرادی را دید که گیاهان دارویی می‌فروشند. با این حال برداشت بی‌رویه و خشکسالی در سال‌های گذشته موجب شده است عرصه‌های طبیعی دارای گیاهان دارویی با خطر انقراض مواجه شوند. موضوعی که مسئولان ادار‌های منابع طبیعی در استان‌های مختلف را گاه و گاه کرده است برداشت بعضی یا همه گیاهان دارویی را ممنوع کنند. در روزهای گذشته خبر ممنوعیت برداشت گیاهان دارویی در خراسان شمالی و همدان به گوش رسیده است و هرچند برداشت گیاهان دارویی برای مصرف خانوار آزاد است اما آذربایجان غربی و چهارمحال و بختیاری هم هشدار داده‌اند که برداشت انبوه این گیاهان، خطر انقراض گونه‌های گیاهی را در این استان‌ها به همراه دارد.

بسیاری از روستاییان این استان‌ها و استان‌هایی مانند کردستان، کرمانشاه، گیلان و... هر سال با برداشت گیاهان دارویی راهی برای کسب درآمد فصلی پیدا می‌کنند؛ هرچند این درآمد می‌تواند کمکی به این افراد باشد اما تهدید منابع طبیعی کشور موضوعی نیست که به راحتی بتوان از آن صرف‌نظر کرد. در سال‌های گذشته منابع طبیعی استان‌ها برای حفظ و تجدید این گونه‌های گیاهی و ایجاد زمینه برای برداشت تجاری در ست از آنها تلاش کرده‌اند با این حال ماه‌های نخست هر سال این گیاهان مورد هجوم برداشت کنندگان غیر مجاز قرار می‌گیرند.

حالت مراتع خوب نیست

برداشت گیاهان دارویی نیازمند روش مستمر آنها در مراتع کشور است؛ هرچند به دلایل مختلف تجدید این منابع گیاهی در کشور با مشکل مواجه شده است. مدیر کل دفتر امور مراتع سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور به همشهری می‌گوید: امسال حال مراتع کشور خوب نیست و خشکسالی‌های مستمر مراتع کشور را با مشکل مواجه کرده و پوشش گیاهی کشور را کاهش داده است.

ترحم بهزاد، درباره مدیریت گیاهان دارویی که در مراتع کشور می‌رویند، اظهار می‌کند: یک سیاست کلی درباره گیاهان دارویی کشور در فروردین سال ۱۴۰۰ به همه دستگاه‌ها ابلاغ شد و ملاک عمل برای تمام دستگاه‌های اجرایی زیرمجموعه منابع طبیعی هم همین سیاست است. در این ایلام آمده است که گونه‌های ممنوع کدام گیاهان است و برداشت همه آنها غیرقانونی است؛ گیاهانی مثل لاله‌زارگون و کرکس کوهی از جمله این گیاهان هستند.

وی بهره‌بردار تجاری از گیاهان دارویی خردور را فقط در صورتی که برای آنها طرح مشخصی ارائه شده باشد امکان پذیر می‌داند و می‌افزاید: هم‌اکنون ۱۳۸ طرح بهره‌برداری در شمیلیون و ۲۰۰ هزار هکتار وجود دارد که ۷۷۰ طرح آن در عرصه‌ای به وسعت ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار هکتار فعال است. هر نوع بهره‌برداري خارج از این طرح غیرقانونی است و با آن برخورد می‌شود. مدیر کل دفتر امور مراتع سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور تأکید می‌کند: برداشت گیاهان دارویی برای مصرف خانوار بلااعتاب است اما برداشت و فروش آن در بازارهای محلی بر خورد قانونی خواهد شد.

ممنوعیت برداشت گیاهان دارویی

خراسان‌شمالی یکی از استان‌هایی است که امسال برداشت گیاهان دارویی آن برای حفظ مراتع ممنوع شده است. رئیس اداره کل مراتع اداره کل منابع طبیعی خراسان‌شمالی درباره این موضوع به همشهری توضیح می‌دهد: تغییرات اقلیمی موجب کاهش رشد گیاهان خردور و به تبع آن گیاهان دارویی شده است. به همین دلیل همانند سال گذشته امسال هم برداشت گیاهان دارویی در عرصه‌های طبیعی استان به شکل انبوه ممنوع شده است و افراد فقط به اندازه مصرف خانوار می‌توانند برای برداشت بعضی از انواع گیاهان اقدام کنند.

مهرداد فلاخی می‌افزاید: اگر فشار برداشت بر مراتع بیش از اندازه باشد روشنگارهای استان با خطر انقراض گونه‌های گیاهی مواجه خواهند شد.

وی با بیان اینکه در خراسان‌شمالی گیاهان دارویی در بازارهای محلی فروخته نمی‌شوند، اظهار می‌کند: گیاه دارویی که در استان بهره‌بردار می‌شود پارچه است که براساس طرح‌های مصوب برداشت می‌شود و مجریان مشخصی برای آن تعیین شده است و مراتع طبیعی بر آن نظارت دارد.

خطر انقراض گیاهان در چهار محال وبختیاری و آذربایجان غربی

مراتع وسیع یوار غربی کشور از جمله مناطقی است که هر سال صدها نوع گیاه دارویی در آنها می‌روید با این حال برداشت زودهنگام یا بیش از اندازه، این گیاهان چهارمحال وبختیاری و آذربایجان غربی را با مشکل مواجه کرده است. به گفته معاون اداره قری مرتع اداره کل منابع طبیعی چهارمحال وبختیاری، از ۱۲۰۰ گونه گیاهی شناسایی شده در این استان ۲۳۰ گونه دارای خواص دارویی هستند که از آخرین روزهای زمستان تا آخرین روزهای بهار قابلیت عرضه، برداشت و استفاده دارند.

به‌نژاد فلاخی می‌افزاید: گونه‌های گیاهی ارز شمشندی مانند کلوس، شنگ، کارداربا، پرموسیر، اندشت، تره کوهی، بی‌سرخ، ترشک، ریواس، کنگر، پیاز موسیر، اویشن، انواع پونه‌های کوهی، مرزه بختیاری، مریم‌گلی و ده‌ها گیاه بارز ش دیگر در سبد مصرفی مردم قرار می‌گیرند اما برداشت بیش از اندازه و زودهنگام آنها را با خطر انقراض روبه‌رو کرده است.

در آذربایجان غربی هم خطر انقراض ۵۰۰ گونه گیاه دارویی را تهدید می‌کند. به گفته مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری آذربایجان غربی این گیاهان به‌دلیل برداشت بی‌رویه در معرض انقراض قرار دارند. صمد موسوی ادامه می‌دهد: تغییرات اقلیمی این یک‌سوی برداشت‌های بی‌رویه از سوی دیگر رنگ خطر انقراض این گونه‌ها را به صدا درآورده است به همین دلیل برداشت ۲۰ گونه گیاه کوهی خودرو از جمله کنگر، ریواس، شنگ، غازایغی، انواع تره و پیاز کوهی، بولاغ اوتی و اویشن در استان بدون مجوز، ممنوع شده است.

بسیاری از روستاییان این استان‌ها و استان‌هایی مانند کردستان، کرمانشاه، گیلان و... هر سال با برداشت گیاهان دارویی راهی برای کسب درآمد فصلی پیدا می‌کنند؛ هرچند این درآمد می‌تواند کمکی به این افراد باشد اما تهدید منابع طبیعی کشور موضوعی نیست که به راحتی بتوان از آن صرف‌نظر کرد.

بسیاری از روستاییان این استان‌ها و استان‌هایی مانند کردستان، کرمانشاه، گیلان و... هر سال با برداشت گیاهان دارویی راهی برای کسب درآمد فصلی پیدا می‌کنند؛ هرچند این درآمد می‌تواند کمکی به این افراد باشد اما تهدید منابع طبیعی کشور موضوعی نیست که به راحتی بتوان از آن صرف‌نظر کرد. در سال‌های گذشته منابع طبیعی استان‌ها برای حفظ و تجدید این گونه‌های گیاهی و ایجاد زمینه برای برداشت تجاری در ست از آنها تلاش کرده‌اند با این حال ماه‌های نخست هر سال این گیاهان مورد هجوم برداشت کنندگان غیر مجاز قرار می‌گیرند.

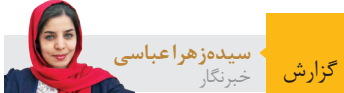
عکس همشهری

۳ استان، خط مقدم ورود اتباع غیرمجاز

پناهجویان افغانستانی با ورود غیرقانونی

سیستان و بلوچستان، کرمان و یزد را تبدیل به گذرگاهی

برای مهاجرت به اروپا کرده‌اند

سیده هرا بازی خبرنگار

سرشماری سال ۹۵ مرکز آمار ایران نشان می‌دهد یک میلیون و ۵۸۳ هزار و ۷۹۹ نفر از جمعیت افغانستانی هستند؛ اتباع مجازی که اغلب در تهران، خراسان رضوی و اصفهان زندگی می‌کنند. با وجود این، مرز سرانورد در جنوب سیستان و بلوچستان در کنار ورود اتباع قانونی، محل عبور پناهجویان غیرمجاز است که معمولاً برای رسیدن به ترکیه و مهاجرت به اروپا در مسیر جنوب شرقی تا شمال غربی ایران تردد می‌کنند؛ اتفاقی که به‌ویژه از تیر سال گذشته با تسلط طالبان بر افغانستان شکل دیگری به‌خود گرفت.

هرچند مسئولان کشوری و استانی و همچنین فدا حسین مالکی، نماینده زاهدان در گفت‌وگو با همشهری تأکید می‌کنند آمار ورود پناهجویان غیرمجاز قابل توجه نیست و اغلب اتباع به‌صورت مجاز از مرز می‌گذرند. نماینده خراسان‌شمالی توضیح می‌دهد: در این استان ۳۰۰ هزار نفر ساکن در یزد، کرمان و سیستان و بلوچستان و قاجاق‌برهای یزد، کرمان و سیستان و بلوچستان و قاجاق‌برهای یزد، کرمان و سیستان و بلوچستان و قاجاق‌برهای یزد، کرمان و سیستان و بلوچستان سرعت ۱۸۰ کیلومتر در ساعت طی می‌کنند، به خوبی گویای این ادعاست.

تردد خطرناک در جاده‌ها و آمار بالای تصادف خودروهای قاجاق‌بر، ازدواج‌های ثبت‌نشده یا ایرانی‌ها و تولد فرزندان بدون مدارک شناسایی فقط بخشی از اتفاقاتی است که ورود غیرمجاز پناهجویان در جنوب شرقی رقم زده. آمار اتباع مجاز ساکن در یزد، کرمان و سیستان و بلوچستان هم که به حدود ۱۰ درصد از جمعیت این استان‌ها رسیده، نکته دیگری است که موجب شده علی‌رغم عدم شناسایی مهاجران خارجی ثبت‌نشده یا ایرانی‌ها و تولد فرزندان بدون مدارک شناسایی فقط بخشی از اتفاقاتی است که در افغانستان افتاد و بی‌ثباتی سیاسی در این کشور و حضور طالبان شاهد حضور گسترده مهاجران افغانستانی در سیستان و بلوچستان بودیم.

معین‌الدین سعیدی می‌افزاید: ایران همیشه به سمت این شهره بوده است که دست‌نوع‌دوستی به سمت پناهجویان اتباع و مهاجران تأکید و بازداشت که حجم گسترده حضور اتباع مجاز و به‌ویژه غیرمجاز در استان و کشور نگرانی‌هایی را ایجاد کرده است. فقط در یک نمونه، بخش زیادی از تصادف‌های شدید در جنوب شرق کشور مربوط به تردد اتباع کشورهای همسایه است.

مردم محلی هم معتقدند باید هر چه زودتر تکلیف ساماندهی اتباع و پناهجویان

اتباع مجاز به‌صورت میانگین ۱۰ درصد جمعیت

سیستان و بلوچستان، کرمان و یزد را تشکیل می‌دهند

و آمار ی از پناهجویان در دست نیست

غیرمجاز روشن شود، یکی از فعالان اجتماعی سیستان و بلوچستان می‌گوید: به‌نظر می‌رسد مرزهای شمالی تحت کنترل است و مرز سرانورد به امان خدارها شده است. قاجاق‌برها به‌صورت شتابان یزد تا اتقاقاً بتوانند خدمات‌رسانی بهتری غیرمجاز از این مرز هستند.

دومین گام پناهجویان غیرمجاز در کرمان

کرمان براساس آخرین سرشماری صورت گرفته رتبه چهارم سکونت اتباع افغانستانی را در میان استان‌های کشور دارد و هم‌اکنون حدود ۹ درصد نفری که فقط اجازه اقامت در خاتم و باقر را دارند، هرچند مسئولان استانی معتقدند این آمار در یک سال گذشته و بعد از تنش‌های افغانستان احتمالاً افزایش قابل ملاحظه‌ای داشته، اما هنوز سرشماری جدید در این باره انجام نشده است. مدیر کل امور اتباع و مهاجرین خارجی کرمان با بیان اینکه هم‌اکنون حدود ۹ درصد جمعیت این استان را اتباع تشکیل می‌دهند؛ بیش از ۳۰۰ هزار نفر از جمعیت بالای ۳ میلیون نفری که فقط اجازه اقامت در عنبرآباد، بافت، منوجان، قلعه‌گنج، بم، فهرج، رودبار، قاریاب، نرماشیر، کهنوج، جیرفت، انار و ریگان دارند. این در حالی است که کرمان بعد از سیستان و بلوچستان و به‌دلیل قرارگیری در مسیر تردد قاجاق‌برها دومین استانی است که با پناهجویان غیرمجاز مواجهه دارد و آمار بالای تصادف‌های رانندگی با تلفات بالا، ناامن‌سازی جاده‌ها به‌ویژه در ساعات‌های نیمه‌شب، سکونت، ازدواج و کار غیرمجاز و پیامدهای آن را هم متحمل می‌شود. مدیر کل امور اتباع و مهاجرین خارجی کرمان هم بر ضرورت ساماندهی اتباع تأکید می‌کند و به همشهری می‌گوید: آمار دقیقی از اتباع غیرمجاز و ترددشان در دست نیست، اما حدود ۱۰ درصد جمعیت استان کرمان را اتباع قانونی تشکیل می‌دهند که جزئیات آن محرمانه است.

محمدرضا مهملو با اشاره به پیشنهاد استاندار کرمان مبنی بر هماهنگی ۳ استان جنوب شرقی تأکید می‌کند: برگزاری نشست‌های هماهنگی و کارشناسی کمک می‌کند تجربه‌های ۱۳ استان به اشتراک گذاشته و از عملکردهای جزیره‌ای جلوگیری شود.

او همه تلاش اداره اتباع و مهاجرین و طرح‌هایی چون ساماندهی اتباع را توانمندسازی و بازگشت پناهجویان به کشور یا خدمات‌رسانی بهتر به آنها ذکر می‌کند و توضیح می‌دهد: برنامه‌ریزی برای ساماندهی اتباع و پناهجویان غیرمجاز هم در سطح کلان در دست انجام است.

تأکید یزد بر دستور العمل واحد درباره اتباع یزد هم براساس آخرین سرشماری صورت گرفته

ایران بیش از یک میلیون نفر اتباع غیرمجاز دارد

مکت

سنگویی کمیسر امنیت ملی و سیاست خارجی آمار تخمینی اتباع غیرمجاز در کشور را بیش از یک میلیون برآورد می‌کند و به همشهری می‌گوید: اگر کسی ادعا کند آمار دقیق درباره اتباع غیرمجاز وارد شده به کشور دارد، منطقی و درست نیست؛ زیرا فقط تردد مجاز قابل شناسایی و آمارگیری است و تردهای غیرمجاز این امکان را ندارد. محمود عباس‌زاده تأکید می‌کند که عوامل انتظامی و وزارت کشور باید موضوع ورود اتباع غیرمجاز و پناهجویان را به کشور آسیب‌شناسی کنند تا نقاط ضعف و عوامل این ورود شناسایی و کنترل شود. او می‌افزاید: وزارت کشور باید در این زمینه جدیت داشته باشد و مجلس شورای اسلامی هم بر موضوع نظارت دارد. پناهجویان نباید به‌صورت غیرمجاز وارد کشور شوند و وقتی وارد شدند، حداقل باید طرحی برای نظارت بر آنها داشته باشیم و افرادی که قابل پذیرش و مجاز شدن هستند را شناسایی و بقیه را هم مدیریت کنیم. عباس‌پور در پایان تأکید می‌کند: به‌طور کلی این روزها که شرایط افغانستان خاص و نخستین مقصد مهاجران نشانی ایران است، می‌توانیم ظرفیت کشورمان را برای میزبانی از پناهجویان بررسی و برای پناهجویان بیش از این ظرفیت با سازمان‌های بین‌المللی و کشورهای دیگر را بزرگ کنیم.

استان	سیستان و بلوچستان	کرمان	یزد
جمعیت	۲.۷۷۵.۰۰۰	۳.۱۶۵.۰۰۰	۱.۱۳۹.۰۰۰
درصد اتباع نسبت به جمعیت	-	۹-۸۵	۱-۰۹
جمعیت اتباع بر مبنای در صد	۲۴۸.۸۵۰	۲۸۸.۵۰۰	۱۱۳.۹۰۰

جمعیت بر مبنای سرشماری ۹۵ است. آمار این داده‌ها فقط از فصل گذشته به‌روز در یک کسب‌وکار اخیر و بعد از تحولات افغانستان ارائه شده است.

عدد خبر

۱۹۰۰۰ تن

تولیدی و بی‌رویه‌ها

به‌گفته مدیر شیلات سازمان جهاد کشاورزی کهگیلویه و بویراحمد ظرفیت تولید ماهی در این استان با ۱۵۰۰ تان افزایش به سالانه ۱۹ هزار و ۵۰۰ تن رسیده است. حمزه جانبازی افزود: با وجود بهره‌برداری از چند طرح پرورش ماهی، به‌علت تعطیل شدن ۴ واحده تولیدی در اثر زلزله شهرستان دنا و سیلاب سال گذشته ظرفیت تولید این محصول ثابت مانده بود.

۴۰۰۰ میلیارد

قرین

به‌گفته مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی قزوین، امسال برای توسعه شهرک‌های صنعتی تقاضا محصور در استان ۴ هزار میلیارد ریال به‌منظور تملک اراضی صنعتی و اجرای طرح‌های عمرانی و زیربنایی هزینه خواهد شد. رضا صفاری افزود: در سال جاری بیش از ۵۰ پروژه عمرانی و زیربنایی برای توسعه و تقویت زیرساخت‌ها با ۳ هزار میلیارد ریال اعتبار در شهرک‌ها و نواحی صنعتی تابعه استان هزینه خواهد شد.

۵۰ زمین

مستقر

با اجرای طرح نهضت ملی، ایجاد ۵۰ زمین ورزشی در مدارس استان البرز تحت‌عنوان طرح شهید سردار سلیمانی آغاز می‌شود. به‌گفته علی حجرجشت، مدیرکل آموزش و پرورش البرز، آموزش و پرورش استان در حوزه ورزش با کمبود شدید فضای ورزشی مواجه است و به‌طوری که سرانه ورزشی استان البرز در رتبه آخر کشوری قرار دارد.

دهکده لجستیک در شیراز ایجاد می‌شود

نماینده شیراز و زرکان در مجلس شورای اسلامی از ایجاد دهکده لجستیک در شیراز خبر داد. به گزارش ایسنا، ابراهیم عزیزی گفت: به‌منظور تسهیل در امور گمرک، یک دهکده لجستیک در جوار منطقه ویژه اقتصادی شیراز ایجاد خواهد شد. او در خصوص جزئیات احداث این دهکده، افزود: این دهکده به‌صورت بندر خشک برای سهولت در ترخیص کالاهای گمرکی در شیراز ایجاد می‌شود تا فعالان اقتصادی تمام موارد مربوط به گمرک را به‌دنبال دارد به همشهری می‌گوید: نظر کارشناسی و هماهنگی تکم می‌کند ۱۳ استان از فرصت حضور اتباع استفاده کنند و پیامدهای این حضور را کاهش دهند. ابوالفضل خورشویس ۲ موضوع تابعیت و هویت اتباع را مهم‌ترین مباحث مطرح شده در نشست هم‌اندیشی با استاندار کرمان ذکر می‌کند و می‌افزاید: تابعیت قانونی خاص خود را دارد، اما تأکید استاندار کرمان این بود که هویت تبعه‌های وارد شده به کشور نیز مشخص باشد و اتفاقاً استاندار یزد هم این موضوع را با جدیت دنبال می‌کند تا اتباع مورد اشراف اطلاعاتی کامل باشند. در نتیجه این اشراف علاوه بر خدمات‌رسانی بهتر و حفظ شأن انسانی مهاجران، اگر تهدیدی هم از سوی اتباع وجود داشته باشد به کمترین سطح محدود می‌شود.

عکس خبر

مدرسه جری پولاک در جزیره هرمز جری پولاک، هنرمند اهل چک در اواخر دهه ۴۰ خورشیدی وارد جزیره هرمز شد و طی حدود ۱۰ سال اقامت خود در این جزیره ۳ بنای مهم را ساخت. نخستین و مهم‌ترین بنایی که توسط پولاک در هرمز ساخته می‌شود مدرسه جری پولاک است و بعد از آن اقامتگاهی تفریحی در نزدیکی قلعه برتغالی‌های هرمز و سپس خانه جری پولاک را می‌سازد. خانه جری پولاک اوایل دهه ۵۰ خورشیدی ساخته شده و محل کار و زندگی این هنرمند بوده است. جری پولاک معماری خودساخته بود و این رشته را به‌صورت آکادمیک و دانشگاهی نیاموخته بود و دستی در فیلم‌سازی و نقاشی نیز داشت. از این هنرمند چک‌تبار چند نقاشی و یک فیلم کوتاه ۸ میلی‌متری باقی مانده است. خانه جری پولاک در سال ۱۳۸۰ به شماره ۴۹۸۹ در فهرست آثار ملی به ثبت رسید و تاکنون چندین بار مرمت شده است.